

Foiaia românească

Vineri
17 iulie
1998

Anul I
Nr. 29

(Serie nouă)

Săptăminal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinți

„Biserica este inima unui sat”

Locuitorii din Jaca se pot bucura de reînnoitul castel Rhédey din centrul satului.

Dar oare de ce se pot bucura locuitorii din Veherd, care aparțin la fel *notariatului comun Jaca – Veherd*? Ce investiții, ce noutăți s-au realizat în ultimul timp în acest foarte mic sătuleț bihorean?

Această întrebare am pus-o notarei Irén Szörnyű, care m-a primit în biroul său de la Primăria din Jaca.

De la dînsa am aflat că în timp ce investiția cea mai mare din ultimul timp din Jaca a fost într-adevăr realizarea noului centru cultural, la Veherd se poate aminti pe primul loc construirea dispensarului medical și în spatele acestuia construirea unui club pentru tineret. În cadrul acestuia s-a realizat și o spălătorie. La primul auz poate nu pare un lucru însemnat, însă inițiativa e continuarea unui proces de acum trei ani. Atunci, profitînd de posibilitatea care s-a asigurat unor sătulețe cu un număr mai mic de 500 de locuitori, au înființat *rețeaua de administratori – îngrijitori*. Aceasta înseamnă o deservire socială legată mai ales de generația vîrstnicilor și a tinerilor. Iar pentru ca nici oamenii acestei mici localități să nu ducă lipsă de nimic, printr-un concurs, Primăria a cîștigat un fond pentru cumpărarea unei mașini (în cazul respectiv de tip Toyota), cu care se duce la domiciliu mîncare pentru vîrstnici și pentru copiii care trăiesc în familii nevoiașe. Tot cu această mașină bolnavii sînt duși la consultațiile medicale, la spital, la fel locuitorii mai vîrstnici sînt duși la târgurile mari organizate la Komádi sau transportă copilașii la diferitele serbări (sau alte acțiuni) ale școlii generale din Jaca.

Primăria din Veherd – sat, unde nu prea sînt locuri de muncă, iar tinerii, neavînd nici o perspectivă de încadrare în muncă, părăsesc rînd pe rînd satul – se străduiește măcar la făurirea unei vieți culturale și colective cît mai atrăgătoare. Astfel, noul

club pentru tineret va fi amenajat în curînd cu diferite aparate audio-vizuale (televizor, instalație Hi-fi) dintr-un fond de 200 000 forinți, cîștigați, la fel, în urma unui concurs.

În continuare am mai aflat că cele două sate au cîte-un consiliu autogubernal local propriu. Deși la Veherd s-au gospodărit la fel de mulțumitor cu fondurile financiare – acum se va arăta probabil o mică lipsă de surse pentru funcționare.

Primăria din Veherd colaborează pe toate planurile de activitate cu cea din Jaca, chiar și în cazul concursurilor. De exemplu, trebuie amintit ajutorul dat în obținerea fondurilor pentru organizarea tradiționalei tabere de artă organizată și în vara aceasta la Jaca...

Veherd a intrat în circuitul comunelor unde au fost introduse conductele de gaz. În urma acestui program, în trecutul apropiat s-a realizat și încălzirea clădirii Primăriei.

Iar fiindcă conducătorii comunei se gîndesc în perspectivă, în viitorul optimist al satului, nu lipsesc nici planurile pentru următoarele luni, pentru următorii ani. Cu unul dintre acestea și-a încheiat șirul informațiilor doamna notară.

– *Biserica din Veherd are valoare de monument istoric, dar clădirea necesită unele renovări urgente. Actualmente se prevede un posibil sprijin financiar tocmai pentru restaurarea frescelor din interior. Cred că biserica este inima unui sat: are putere de coeziune, are puterea de a radia speranțe... Tare ne lipsește un preot ortodox... Ne-a distrămat în vederea și atmosfera ceea ce s-a întîmplat în cazul ultimului nostru preot... E atît de dureros să vezi goală, pustie atît locuința asigurată pentru preot, cît și cea pentru cantor... (Am restituit-o Bisericii ortodoxe încă în anul 1990.) Mai cu seamă dacă ne gîndim cîte flori, ce belșug și ce curățenie era aici pe vremea regretaților soți Mîndruțau...”*

– anra –

Tragic accident de circulație

O delegație a Comisiei minorităților naționale și etnice din județul Bichiș, condusă de președintele János Kecskeméti, primarul orașului Aletea și de consilierul județean József Hevesi, secretarul comisiei în cauză a pornit miercuri, la 8 iulie a.c. la un schimb de experiență în județul înfrățit Covasna (România). În apropiere de Brașov, microbuzul a fost lovit din spate de un camion, apoi, zvîrlit în partea opusă a șoselei, a fost iarăși ramponat și grav avariat. În urma acestui accident tragic au încetat din viață János Setényi, Primarul din Békéssámson și László Surmann, membru al autogubernării minoritare a romilor din orașul Békés. Grav rănit a fost transportat și operat la spitalul județean din Brașov Petru Hotea, președintele Autogubernării minoritare române din Aletea. La ora actuală starea lui s-a stabilizat puțin, tratamentul cunoscutului activist continuînd deja în Ungaria, la spitalul județean din orașul Giula. Tot grav răniți și fracturați, tratați la spitalul din Brașov, iar apoi la cel din Sfîntul Gheorghe, au fost alți doi membri ai delegației, József Hevesi și Mátyás Kesjár. La două zile după accident, ei au fost aduși cu mașini ale salvării din Bichiș la spitalul din Giula. Numai doi dintre membrii delegației: János Kecskeméti și Csaba Szikszai au scăpat teferi, fără accidente mai grave, din microbuzul total avariat.

Ne exprimăm condoleanțele familiilor celor două victime și sperăm într-o însă-nătoșire grabnică a celor răniți în accident.

Accidentul a zguduit opinia publică și a însemnat o serioasă pierdere pentru întreaga viață publică a minorităților naționale și etnice bichișene.

Arderea simbolică a grîului – modul de protestare a agricultorilor din Bătania

Seceriș iarăși cu trăsături specifice?!

Trebuie să recunoaștem că în presa ultimilor ani *secerișul* în sine nu cuprinde în esență valoarea legitimă a unei știri sau a unui eveniment veritabil capabil să trezească interes sau să stîrnească curiozitate. Faptul ca atare devine senzație numai atunci, bunăoară, dacă recoltarea păioaselor s-ar face, să zicem, acum în 1998, cu coasa sau nu cumva cu tancuri...

Să judecăm drept: cam așa e. Campania de recoltare în sine nu are caracter senzațional. Secerișul devine interesant numai în momentul în care oferă o noutate, o notă specifică, trăsături aparte...

Fără îndoială în acest sens campania de recoltare a cerealelor păioase din acest an a stîrnit din nou spiritele, a oferit din nou senzații dovedind iarăși trăsături specifice.

La Bătania, după mitingul convocat înainte de începerea secerișului, în săptămîna trecută, truditarii organelor au trecut de la vorbe la fapte: în mod simbolic au incendiat holdele, dînd foc grîului, celui mai important aliment al omului, acelui aliment de bază care a fost respectat întotdeauna de oameni, în unele regiuni grîul numindu-se chiar „viață”. Acest lucru s-a făcut dintr-un motiv întemeiat: în acest fel bătâniienii au dorit să-și ridice glasul, avertizînd că agricultura nu mai poate suporta presiunile economice care apasă întreaga ramură agricolă.

Fiindcă în cursul anilor totul s-a scumplit energia, semințele de soi... Pe scurt, totul s-a scumplit, numai prețul de achiziționare al produselor agricole a rămas

același. Agricultura suportă nu numai cheltuielile proprii tot mai mari, ci și cheltuielile unui costisitor lanț intermediar de întreprinderi de achiziționare și desfacere.

Revenind la senzația sezonului: la fapta disperată a bătâniienilor. Mă îndoiesc că ar fi fost o măsură eficientă, nu știm dacă astfel se va rezolva problema producătorilor agricoli. Un lucru e sigur: a dat de gîndit forurilor competente. Mai mult chiar, imediat după vestea celor întîmplate, József Torgyán, noul ministru de resort „a dat o fugă” pînă la Bătania, pentru a liniști agricultorii, pentru a domoli spiritele, pentru „a stînge incendiul”.

Cu această ocazie, la Bătania ministrul a și anunțat cîteva din măsurile care vor intra în vigoare începînd din această săptămîină. Astfel statul de la fiecare producător va achiziționa o cantitate pînă la 50 de tone de cereale la prețuri garantate. Iar conducătorii ministerului vor întocmi în viitorul apropiat un plan de remediere de lungă durată a situației.

Cei care cunosc situația, știu bine că aceste dispoziții nu vor pune „țara la cale”, dar poate vor potoli puțin din greutăți. Astfel stînd lucrurile, rodul muncii țărânului va rămîne și pe mai departe nesigur. Degeaba vorbesc „capii statului” la diferite foruri despre „eroul” organelor. În realitate, în fața celor mai mulți conducători, el este ca și cum n-ar fi. O demonstrează în aceste zile ceea ce se petrece pe ogoare.

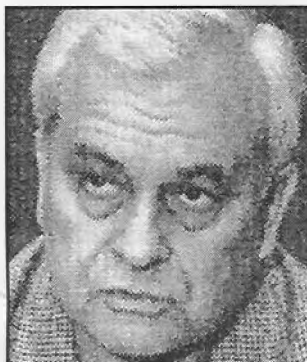
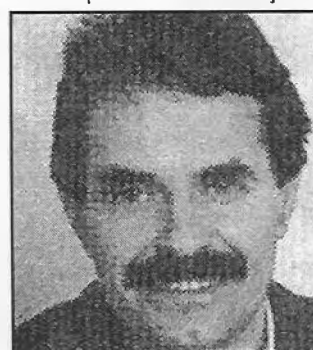
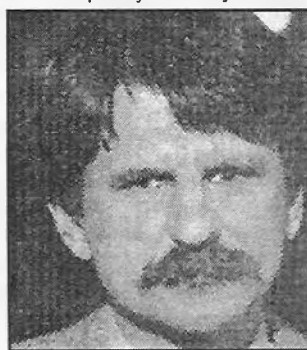
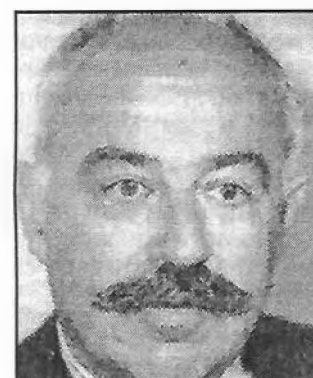
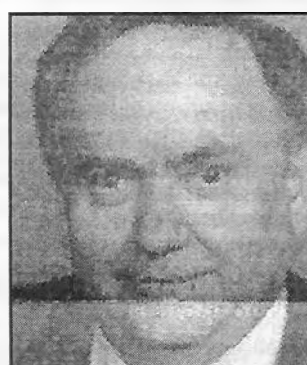
– Juhász –

Din cuprins:

● Iarăși ne așteaptă o campanie
(Pag. a 2-a)

● Festivalul coral internațional Carminis Laetitia, ediți a VI-a
(Pag. a 6-a)

**CABINETUL
ORBÁN****Viktor ORBÁN**
Prim-ministru**István STUMPF**
Conducătorul cu rang de ministru al
Oficiului Președintelui Guvernului**Imre BOROS**
Ministrul fără portofoliu, coordona-
tor al programelor PHARE**Attila CHIKÁN**
Ministrul economiei**Ibolya DÁVID**
Ministrul justiției**Árpád GÓGL**
Ministrul sănătății**József HÁTORI**
Ministrul patrimoniului cultural național**Péter HARRACH**
Ministrul protecției sociale și familiale**Zsigmond JÁRAI**
Ministrul finanțelor**Kálmán KATONA**
Ministrul transporturilor,
comunicațiilor și apelor**László KÖVÉR**
Ministrul fără portofoliu, conducător al
Serviciului Civic de Informații Secrete**János MARTONYI**
Ministrul afacerilor externe**Pál PEPÓ**
Ministrul protecției mediului**Sándor PÍNTÉR**
Ministrul de interne**Zoltán POKORNI**
Ministrul învățământului**János SZABÓ**
Ministrul apărării naționale**József TORGYÁN**
Ministrul agriculturii și dezvoltării teritoriului**Iarăși ne așteaptă o campanie**

Ziua de 18 octombrie a.c. este considerată de politologi ca ziua cea mai potrivită pentru alegerile locale. Dacă acest pronostic se adevărește, atunci peste câteva săptămâni vom intra iarăși într-o nouă campanie electorală. De acum încolo se vor definitiva listele, vom cunoaște numele și fotografiile candidaților pentru alegerile locale. Astfel în toate circumscripțiile electorale se vor ține în lanț adunării un caracter electoral. De aceste ocazii folosii candidații, vorbind despre planurile de perspectivă, despre așteptările și problemele comunității de la care așteaptă cât mai multe voturi.

Vrînd-nevrînd, în această perioadă și pe noi, românii din Ungaria ne așteaptă o campanie grea. Mai cu seamă că zilele sînt numărate. Din nou va trebui să ne antrenăm în viața politică, să ne mobilizăm forțele, să ne concentrăm energiile, pentru a ne manifesta și în acest sens ca naționalitate încheagată ca românitate. Într-o anumită privință vom fi obligați să ne întărim prezența pe scena politică a țării, spre a ne desemna reprezentanții în organele autoguvernărilor locale. În același timp vom fi constrînși să trecem la o politizare activă și mai directă, dacă vrem să ne folosim de posibilitățile asigurate prin lege. Fiindcă dacă nu vom reuși să menținem rezultatele de pînă acum, organizațiile existente, atunci vom fi constrînși să ne acomodăm la condiții dictate, impuse de alții.

Așadar datoria noastră, a reprezentanților minorității române este în primul rînd: să fim atenți să ne mobilizăm, ținînd în evidență prognoza politică; în al doilea rînd: să fim cu responsabilitate în pregătirile pentru alegeri, străduindu-ne să formăm o putere omogenă, pregătită, în campania electorală.

Numai că în actuala situație de tranziție, în care se află minoritățile, inclusiv românimea din Ungaria, cînd mulți reprezentanți ai etniei noastre sînt preocupați de alte treburi, oare acum, cine și cum și cu cîtă însuflețire va apăra și va lupta pentru cauza noastră.

Nu se află într-o situație ușoară nici viitorii candidați, nici alegătorii. Însă în orientarea corectă a celor interesați, căile de telecomunicație pot să ajute foarte mult. Călăuziți de acest imperativ, **Foia românească** se va strădui să informeze cititorii despre diferitele etape ale alegerilor, ținîndu-i la curent cu fazele de actualitate. Ca în cazul alegerilor din 1994, și de data aceasta vor avea loc alegeri în 3200 de localități.

Ceea ce pentru noi, ca minoritate, e important, înaintea startului, a campaniei electorale, este răspunsul la întrebarea:

Cum se poate forma o autoguvernare minoritară în mod mijlocit?

Diferit de reglementările alegerilor generale ale autoguvernărilor locale, alegerile acestor formațiuni se face pe baza unor reguli speciale. În cazul acestui corp diferă doar regulile alegerii, ziua alegerilor va fi aceeași (**încă**) ca a alegerilor generale ale autoguvernărilor locale.

Alegerile însă sînt fixate de comisia electorală locală la inițiativa alegătorilor aparținători minorității în cauză, la cererea înaintată în scris la cel puțin 5 alegători cu domiciliu în localitate, care se declară aparținători ai aceleiași minorități.

Data înaintării cererii în scris: în perioada de **7 zile** după fixarea alegerilor autoguvernării locale.

Alegerile autoguvernărilor se fixează cu **60 de zile** înaintea alegerilor. Alegerea autoguvernării minoritare locale se fixează cu **50 de zile** înaintea alegerilor autoguvernărilor locale. Între aceste două date, deci la cel mult de 7 zile după fixarea alegerilor locale trebuie să se inițieze și să se fixeze dorința alegerilor autoguvernărilor minoritare.

Deci să nu uităm: după ce **Árpád Göncz** președintele țării, va desemna ziua alegerilor locale, mai avem 7 zile pentru a ne antrena, pentru a iniția alegerile autoguvernărilor minoritare din localitățile noastre...

— juhász —

Burse de studii în România**Condiții de primire la studii:**

Selecția candidaților se face numai din rîndul tinerilor de origine etnică română (aromână-vlahă, meglenoromână și istroromână) și cetățenilor români cu domiciliul în străinătate.

Selecția candidaților pentru studii se realizează în comun de către Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Educației Naționale.

De regulă candidații vor fi admiși la studii în România în anul pregătitor, în vederea aprofundării limbii române și a asimilării terminologiei românești de specialitate, în funcție de domeniul de învățămînt ales.

Candidații care doresc să urmeze studiile universitare în domeniile: artă, arhitectură, educație fizică și sport, trebuie să promoveze probe de aptitudini, admiterea la studii fiind condiționată de promovarea acestor probe.

Primirea la studii în România

La patru august 1998, va sosi în Ungaria, la Giula a comisiei mixte a Ministerului Afacerilor Externe și Ministerului Educației Naționale din România care va organiza selecția candidaților.

Pentru înscrierea la studii în România, candidații admiși se vor prezenta la Ministerul Educației Naționale – Direcția Români de Pretutindeni din București, str. General Berthelot, nr. 30, camera 8, sectorul 1 (telefon 312.49.04/315.74.30 interior 351, 346, 491), în perioada 10.09–25.09. 1998 pentru învățămîntul preuniversitar, respectiv 25.09–10.10. 1998 pentru învățămîntul superior.

La Ambasada României la Budapesta, informații suplimentare pot fi obținute de la domnul Nicolae Pahonea, secretar I, telefon 343-5552.

Notă: Dosarele candidaților, incomplete sau care nu au fost depuse în termen, pînă la data de 31 iulie 1998, pe adresa Ambasadei României de la Budapesta sau a Autoguvernării pe Țară a Românilor din Ungaria nu se iau în considerare. Candidatura (depunerea dosarului) pentru obținerea uneia dintre facilitățile de studii acordate de statul român etnicilor români sau cetățenilor români cu domiciliul în străinătate este scutită de taxe.

Și dr. Gheorghe Marc e medic șef

Cu această ocazie îl felicit, îl felicităm. Vestea bună pentru noi am aflat-o din săptămânalul Gyulai Hírlap. Cine îl cunoaște pe **dr. Gheorghe Marc**, știe că denumirea aceasta nu a fost întâmplătoare: de mult ar fi trebuit să fie posesorul acestui rang. Bănuiesc că în viața aceasta aglomerată cu fel de fel de probleme, mai ales în serviciul sanitar unde Omul este primul, au uitat de această denumire...

Cine îl cunoaște pe domnul doctor de la secția otorinolaringologie, știe că multă vreme nici nu l-a deranjat acest fapt, că l-au uitat... Dar acum a sosit timpul oportun... Cu această ocazie l-am căutat, să stăm de vorbă, să fac un mic interviu. De cum am sosit la el în casă, ca gazdă amabilă, imediat s-a format o atmosferă plăcută, care s-a stabilit imediat de la bun început, pînă cînd am terminat interviul.

Prima mea întrebare a fost: Cum ajunge un medic specialist să primească acest rang?

– Procesul de specializare și promovarea profesională are mai mulți vectori. După cîtiva ani de practică, medicul face în primul rînd examenul de specializare. Între timp urmărește cu atenție tot ce se întîmplă în medicină, mai ales în ramura sa specifică în care lucrează. Eu am învățat mult, am citit literatura de specialitate, am făcut practică specială la Seghedin, la Budapesta. Am ținut prelegeri la congrese naționale și internaționale. Permanent am învățat și învăț limbi străine... Apoi predau la două instituții sanitare superioare... Din cele 30 de puncte de credit necesare pentru obținerea titlului de medic șef, eu am realizat peste 70. Am 27 de studii publicate în reviste de specialitate din Ungaria și din străinătate. Aceste sînt date și cifre rigide. Dar am reușit să creez relații deosebit de bune cu colegii mei, și ceea ce este cel mai important, cu bolnavii. Iar contactul bun cu bolnavii e un lucru necesar. Iar dacă vrei să vindec pe cineva trebuie să formezi o relație bazată pe încredere și o atmosferă din care să nu lipsească nici umorul... Abia după aceea urmează știința, modul cît mai bun de vindecare a pacientului.

Cînd operăm, bolnavul doarme... Dar se trezește... Și trebuie neapărat să aibă încredere în tine, în cel care îl vindecă. În cursul anilor ce trec, multe lucruri pot fi învățate, dar cele învățate în casa părintească sînt determinante în viața omului. Nu e totuna cum îți coordonezi mîntea, mîinile, cum și ce gîndești despre om, despre relațiile cu oamenii, despre profesie, de ceea ce se întîmplă în jurul tău și în lume. Toate, toate pornesc de la ceea ce ai primit din familie, de „cei șapte ani de-acasă”.

Ce ai inventat în specialitatea ta, în anii petrecuți a medicinei?

– Aici la spital, în cadrul specialității mele, alături – pe lîngă șeful meu – am învățat destul de bine metoda operației tradiționale. Fiind însă un om cu spirit inovativ, am aflat mai multe noutăți, în operațiile din domeniul O.R.L., pe care eu le-am introdus aici la spitalul nostru. E vorba de operația cu microscopul și cu endoscopul în domeniul O.R.L. Aceste metode de operație au devenit curente și la spitalul nostru, în locul intervențiilor „drastice” tradiționale, iar bolnavul se vindecă mai repede.

– Ce se schimbă, ce s-a schimbat prin acest nou rang?

– Acesta e de fapt numai un titlu, în viața mea nu s-a schimbat nimic. Fac ceea ce am făcut pînă acum. Nici salariul meu brut nu a crescut... în „sărăcie” asta generală.

– Știi, pînă cînd nu trăim din profesia principală, acest lucru nu înseamnă nici un gînd... Iar familia mea nu trăiește din salariul meu de la spital. E caraghios... dar cred că nu-i rușinea mea... că eu trebuie să mă ocup și cu alte lucruri... ca să asigur familiei mele o viață acceptabilă...

Am mai vorbit despre situația românilor din Ungaria, care precum se știe nu este prea „luminoasă”. Lumea e polarizată, asimilarea e accelerată, iar cei care au menirea să oprească acest proces, care de altfel nu poate fi oprit (dar fenomenul se poate încetini, este părerea domnului doctor) nu o fac cu cea mai mare intensitate sau poate metodele cu care operează activiștii nu sînt prea bune.

Discutînd despre familie, agricultură, grădinărit care îl preocupă în afară de profesie, domnul doctor trage concluzia, că și în profesie, și în familie, și în agricultură trebuie să fii la curent, că altcum nu faci față îndatoririlor.

– Ce visuri ai?

– Am visurile mele speciale, sensul cărora nu vreau să ți-l destăinui. Dar vreau și îmi place să trăiesc bine. Adeseori mă visez în casa bunicii mele, de la capătul satului, cu sălașul cum îi spun eu, unde, copil fiind, dar și ca adult, m-am simțit minunat și sînt înzestrat cu multe amintiri plăcute. Am rămas legat de acest loc – asta e tradiția, la fel și legătura cu locul de unde mi se trage seva, unde m-am format prin bunătatea sufletească a părinților, și a părinților lor...

St. Oroian

„La noi oaspeții sînt bineveniți”

Vizitînd recent *Tabăra etnografică și de cercetare istorică* organizată la Bedeu, am crezut că va fi greu să găsesc pe cineva care mai vorbește românește.

Pe cînd colo, chiar în vecinătatea școlii, în bucătăria căminului de zi, am auzit femei „întinse la vorbă” și vorbind și românește. **Maria Kindó, Ilona Kövér** cu fata ei **Carolina Kövér** și **Gyöngyi Kiss** în voce bună pregăteau tocmai prînzul pentru participanții din tabără.

Numaidecît ne-am dat la vorbe de una, de alta, trecînd la diferite aspecte legate de viața oamenilor din Bedeu.

– Noi ne petrecem de altfel concediul de vară, doar am fost rugate să gătim mîncare în aceste zile pentru oaspeții din județul dumneavoastră. La noi se pregătește mîncare pentru copii de la grădiniță, pentru elevii și profesorii școlii și pentru cîtiva vîrstnici din sat. Numai rareori avem ocazii „în plus” ca în săptămîna aceasta. – am aflat la început.

– Vorbiți deseori românește cînd sînteți împreună?

Maria Kindó profită imediat de posibilitatea de a-mi răspunde tot în românește.

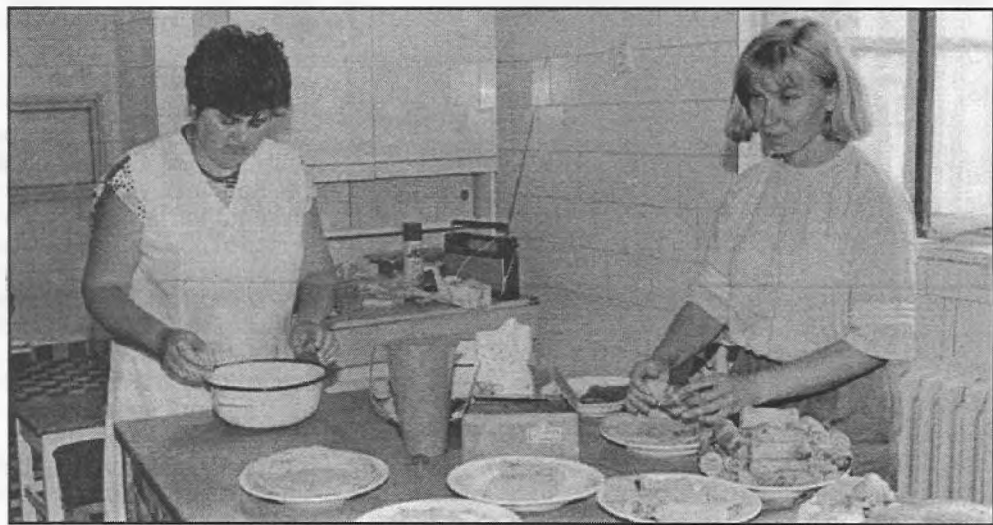
– Acasă, cu mama vorbim aproape numai românește. Așa ne-am obișnuit în viața noastră și tot românește discutăm cu generația noastră.

(Dați-mi voie să mă îndepărtez puțin de la întrebare. Știți, m-a impresionat atît de mult un lucru, pe care aș dori să-l povestesc. Cu ani în urmă a lucrat la școala noastră **Anuța Martin Ardelean** din Micherechi, cu care am avut relații foarte bune, chiar o prietenie strînsă. Și de atunci o pomenim de multe ori cu mama mea: de cîte ori venea la noi și cît de mult am vorbit cu ea românește! Iar acum, ce să vezi? Am observat printre elevii din Giula un băiat cu trăsături asemănătoare Anei. Și am aflat că e chiar băiatul ei și vorbește și el tot atît de frumos românește ca mama lui.)

În satul nostru, din păcate, rămîn puțini tineri, sîntem mai mulți vîrstnici – și numărul populației scade mereu. Anul trecut s-au născut doar 2-3 copii, în schimb au murit peste zece consăteni. Foarte trist...

Dar deși sîntem puțini la număr, umblăm regulat la biserică și cînd ne întîlnim, e firesc ca cei de origine românească să vorbim în limba maternă. Nu uităm nici de praznicile noastre. Le sărbătorim după credința veche, pe baza obiceiurilor strămoșești...

După o scurtă pauză ajungem să discutăm despre „valorile vieții”. Aflu cît de greu e pentru oameni să trăiască doar din pensie, doar din salarii, cînd prețurile sînt atît de

ridicate. Lipsesc sursele pentru a se construi case noi (pentru tineri), fiindcă se dau împrumuturi cu dobînză atît de mari. Cînd e vorba de o reconstrucție, renovare sau o mașină mai mare de uz casnic mulți oameni sînt nevoiți să facă cumpărături cu împrumuturi în rate. Cînd plătesc ultima rată poate încep cu un nou împrumut.

– Noi trăim așa cum putem, dar generațiile tinere trebuie ajutate, să prospere, trebuie să le dăm șansa de a porni în viață – continuă Maria Kindó. – Băiatul meu a deschis o cofetărie, unde vinde înghețată. Nu e ușor pentru el, nu e ușor să fii nici antreprenor particular, dar cît pot, îl mai ajut și eu.

– Dar nici în sfera agrară nu-i mai ușor, – preia cuvîntul Ilona Kövér. Riscul e mare și avem tot mai multe greutăți, uneori neprevăzute. Să pomenim doar de situația actuală, cînd floarea-soarelui geme sub mulțimea păduchilor, iar grîul și porumbul e sub apă. Ce

pot face agricultorii? Un an mai slab și totul stă pe loc... Dar oamenii sînt nevoiți să încerce iarăși și iarăși, fiindcă alte posibilități de muncă nu sînt în sat. Și măcar ei, agricultorii nu trebuie să părăsească satul.

– Dar, noi tinerii, nu avem prea multe posibilități, continuă Carolina. – Nici măcar să ne distrăm nu avem unde. Dacă vrem să ne odihnim puțin, să ne întîlnim și să ne distrăm puțin, sîntem nevoiți să ne deplasăm în localitățile din apropiere, la Pocei sau la Biharkeresztes.

Deși discuția noastră a atins probleme serioase, cele patru femei nu mi s-au părut posomorîte. La urmă m-au întrebat chiar ele despre Giula, despre românii și cunoscutele lor de aici (ca o surpriză plăcută am aflat că sora uneia din femei mi-e chiar vecină).

Iar ca dovadă a ospitalității oamenilor de aici, la despărțire mi-au spus următoarele calde cuvinte: „La noi oaspeții întotdeauna sînt bineveniți, deci să nu uitați să veniți aici și la prînz”...

– anra –

La Chitighaz

Tabără de dansuri populare
și șantier de creație

Oricât de mult i-ar plăcea unui copil viața școlară (fără discuție, se găsesc mulți și dintre aceștia), totuși vacanța e vacanță, oferind variate posibilități de recreare, odihnă, excursii, drumeții și joacă. Mulți elevi petrec câteva săptămâni sau zile din cursul vacanței departe de casa părintească – în excursie cu colegi de clasă sau în diferite tabere. Spre bucuria multor școlari, și în această vară s-au organizat și vor avea loc tabere de diferite tipuri, tematice și obiective turistice.

În vara aceasta, în urma strădaniilor insistente ale unor însuflețiți activiști ai vieții culturale din Chitighaz, s-au organizat mai multe tabere.

La inițiativa soților Buha, cunoscuți soli ai dansului popular de pe meleagurile noastre, în acest an s-a organizat pentru a doua oară tabăra de dansuri populare.

Conducătoarea taberei Ana Buha s-a străduit invitând coreografi cunoscuți, ca toți participanții (în total peste 50 de copii sosiți din localitatea gazdă, Aletea, Giula și Orosháza) să însușească noi cunoștințe din domeniul dansului popular din Ungaria, inclusiv cele din Chitighaz, Aletea și Micherechi, precum și două dansuri maghiare.

Organizatorii au fost ajutați în această muncă de coreograful Zoltán Halmi, Krisztina Dönczi, Gábor Csiki precum și de Gheorghe Buha. În ceea ce privește programul acesta a fost asemănător cu ocupațiile tradiționale ale taberelor de acest gen. În orele de dinainte de masă s-au ținut ocupațiile practice, în cadrul cărora copiii au făcut cunoștință cu bazele dansurilor. După-masă s-au ținut ocupații prin care participanții au făcut cunoștință cu istoricul, trecutul și cultura Chitighazului, și firește s-au ținut din nou și repetiții.

După tabăra de dansuri populare și-a deschis porțile tot la Chitighaz tabăra de creație, la care au participat tineri artiști plastici amatori – profesori de desen, studenți, elevi și alții – sosiți din diferite colțuri ale țării și din România. Acești creatori plastici și-au documentat prezența lor la Chitighaz prin lucrările realizate tocmai în cadrul acestui șantier artistic.

Scopul taberei – după cum ne-au informat organizatorii – a fost și în acest an similar celorlalte ediții, anume de a oferi membrilor diferitelor cercuri artistice de amatori posibilitatea de a-și continua pasiunea și în perioada când cercurile nu activează. Conform programului taberei, zilnic s-au ținut activități organizate pe grupe, care au fost îndrumate de specialiști. În final, aprecierea activității taberei o va face chiar publicul vizitator al expoziției amenajate din lucrările participanților.

– juhász –

Excursie în Munții
Zemplén

Elevii din clasa a 4-a a școlii române din Chitighaz, sub conducerea dirigintei Maria Ambruș și însoțiți de câțiva părinți au organizat la începutul vacanței o excursie de trei zile în Munții Zemplén, din nordul Ungariei, transportați cu autobuzul „Botaș” din Aletea.

Grupul excursioniștilor s-a oprit la Széchalom, făcând un popas de reculegere în amintirea marelui om de știință Kazinczy. De acolo au luat-o spre Sárospatak, au vizitat cetatea și catedrala din oraș. Două nopți au dormit la Pálháza (o localitate mică din munți) la cabana de acolo. De aici au pornit odihnă la Hollóháza, au urcat pe jos la cetatea din Füzér. Apoi cu un tren de munte au călătorit la Kőkapu. Și de acolo au făcut o mică drumeție: 6 kilometri, pe jos, prin munți, după care au avut poftă mare de mâncare. Grupul din Chitighaz s-a simțit bine în aceste condiții la aer curat într-o minunată zonă de munte. Acolo s-au jucat s-au relaxat, după acest an școlar destul de încărcat.

Într-o patra dimineață au pornit iarăși spre Chitighaz, oprindu-se în sătulețul Pacin unde au vizitat un mic muzeu, iar cei mai curajoși care au dorit, au călărit pe terenul de călărie din sat. Apoi reînnoșiți - obosiți doar de călătoria lungă - cu amintiri plăcute au sosit la Chitighaz. Pe toate acestea le-am aflat de la profesoara Maria Ambruș și am putut alege pentru „Foaia” câteva fotografii făcute de părinții József Csilli și Emil Putarik.

Șt. O.

E-M-I-N-E-S-C-U

În săptămîna trecută, am făcut cumpărături în centrul județului, la un magazin unde vânzătorii și casierii erau tineri. Toată atmosfera a fost plăcută, primitoare. După cumpărături am cerut chitanță. Cu cea mai mare servabilitate mi-au stat la dispoziție. După ce nu mi-au scris corect numele, chitanța trebuia stornată. Ca și cum nu s-ar fi întâmplat nimic – fără mofuri, fără observații – au făcut totul din nou. Cu scrierea orașului unde locuiesc nu a fost nici o problemă. A urmat strada: locuiesc în strada Eminescu. Acest nume cum se scrie? Cine a fost Eminescu? Am început să aliterez numele poetului E-M-I-N-E-S-C-U. A reușit: numele s-a scris corect. Apoi i-am răspuns la întrebarea, cine a fost Eminescu. A fost și este cel mai mare poet român, așa de mare ca la unguri Petőfi... Adevărat, nu a fost un poet revoluționar, poezia lui e mai aproape de lirica lui Vajda. „Știi a fost și el Eminovici, precum Petőfi Petrovici” – le-am explicat tinerilor vânzători care s-au dovedit cu adevărat interesați.

– „Dar mai este un fapt interesant ce trebuie să rețineți și anume: acest tînăr român a debutat la o revistă românească din Budapesta și acolo l-au botezat Eminescu.”

– „Ce păcat și rușine că n-am știut pînă acum acest lucru!” – s-au mirat tinerii. „Cum nu ne cunoaștem vecinii și valorile lor culturale!”. „Nu am învățat despre Eminescu nici la școala generală, nici la liceu ... Ce păcat!”

Dar nu-i tîrziu nici acum.

Șt. Oroian

„Nimeni nu mă poate abate de pe calea aleasă”

Nu o cunoșteam și mi se părea prea tânără pentru o nouă educatoare la grădinița din Apateu. Totuși o vedeam printre copilași, care o tot întrebau, o prindeau de mână, atrăgând-o la un joc comun. Ea afirma din cap, spunându-le: „Bine, bine, mă duc”. Zimbea prietenos și îi urma la scrînciob... Apoi grupul se așeza pe o bancă (în imaginea de sus) și începea povestea despre fii de împărați și zei, despre cai năzdrăvani...

La prînz, așezîndu-se lîngă o măsută, îndemna copiii cu mici trucuri să mănînce încă o linguriță și încă una. Apoi le turna apă de cîte ori o rugau...

Cînd am văzut că pentru un timp a terminat cu treburile, am chemat-o la o parte.

– Nu cumva sînteți o viitoare educatoare? – am întrebato-o.

– Mă numesc **Mariana Árgyelán**, mă trag din Apateu și într-adevăr aș dori să devin educatoare sau pedagogă la căminul de zi, fiind eleva Liceului de specialitate pedagogică și de educatoare „Bessenyei György”. În septembrie voi începe anul IV. La grădinița din Apateu fac practica de vară, precum și în primăvara acestui an am mai petrecut o săptămînă tot printre acești copilași. La școala noastră, în mod tradițional fiecare elevă își face practica de specialitate în satul natal – spre marea mea bucurie. Cunoșc de mică educatoarele și doicile de aici, chiar și majoritatea copiilor. Copilașii m-au primit din primele clipe ca pe o „educatoare”, iar eu am încercat din răspuț să lucrez ca o educatoare adevărată.

– Prin ce diferă practicile pedagogice de acest fel de cele din cursul anilor? Se evidențiază alte sarcini, alte obligații?

– În cursul anilor, săptămînal o zi constă din asistență la o ocupație și practică profesională la grădiniță. Apoi, de două ori pe an avem o practică mai lungă pe teren, în grădinița din satul natal. Firește, în urma acestora trebuie să întocmim în scris un referat despre experiențele personale, care va fi verificat și apreciat de profesorii de la școala noastră. În același timp, de fiecare dată, conducătoarea grădiniței (în cazul meu educatoarea **Ecaterina Kardos**) va scrie

o caracterizare, o apreciere a muncii mele.

De data aceasta tema mea obligatorie e să cunosc, să observ, să examinez copilașii, să-mi aleg unul, pe care să-l privesc separat și să analizez cum reușește să se acomodeze atît la ceilalți copii, cît și la mine, ca o educatoare străină.

Iar fiindcă noi studiem și psihologie, mă pregătesc în mod aparte, la liberă alegere, cu cîteva cercetări și analize de caracter ale cîtorva copilași.

– Cu ce experiențe te vei reîntoarce la școală?

– Copilașii au avut încredere nemărginită în persoana unei „educatoare nou venite”, m-au ascultat de la începuturi, s-au atașat oricărui joc, s-au angajat la orice activitate la care i-am rugat, fie vorba chiar de cioplitul lemnului.

Tot atunci e o minune să-i vezi cum li se îmbogățește limbajul de pe o zi pe alta.

Iar ceea ce e fantastic la acești copii, ei au o curiozitate sinceră și nesecată față de natură, față de tot ce se găsește în natură: păsări, fluturi, copaci, flori – probabil se simte pe undeva și influența educatoarei **Gyöngyi Pantea**, care e pasionată florilor – care are o grădină fermecată a culorilor și mireasmelor. Ei se joacă foarte mult în curte, fac plimbări dese prin sat.

– Mariana, ai pe cineva în familie, care lucrează în domeniul învățămîntului? Cum ți-ai ales acest viitor?

– Nu e nimeni „pedagog” în familie, chiar și sora mea mai mare lucrează în domeniul sanitar. Poate dragostea cu care am fost crescute de mici m-a îndrumat pe calea aceasta, pe calea de a iubi și a ocroti copiii...

Peste un an mă voi ocupa cu copii puțin mai mari, deoarece voi avea practică profesională la un cămin de zi.

Apoi, poate mă voi folosi de posibilitatea pe care ne-o dă școala și voi rămîne încă pentru un an la studiile medii și numai după terminarea acestora mă voi prezenta la institutul pedagogic de educatoare.

Din nou m-am simțit bine la această grădiniță și deocamdată nimeni nu mă poate abate de pe calea aleasă.

Văzînd-o atît de bucuroasă și echilibrată printre copilași cred că nimeni nici nu ar reuși să o îndepărteze din mijlocul lor.

– anra –

Eva Kozma, Emilia Martin:

BIBLIOGRAFIE

Printre noutățile editoriale românești care au văzut lumina tiparului la Editura NOI se află un volum deosebit de util, anume o BIBLIOGRAFIE care cuprinde înșirarea tuturor volumelor și a tuturor studiilor apărute în limba română (și maghiară) sub semnătura autorilor români din Ungaria și în îngrijirea Institutului de Cercetări al Românilor din Ungaria. Așa cum precizează dr. Maria Berényi în introducere: „Lucrarea de față e concepută ca o bibliografie generală, întrunind aproape toate lucrările colaboratorilor Institutului, concretizate în cărți, studii și articole apărute în reviste de specialitate, în periodice culturale-științifice din țară și străinătate, pînă la finele anului 1997.” Cartea începe cu un scurt istoric al activității de cercetare a românilor din Ungaria. Deși acest sumar nu ține în mod firesc de caracterul unei lucrări bibliografice, pentru autorul neinițiat oferă însă cîteva puncte de referință și informație. Cu atît mai mult, cu cît același capitol cuprinde și înșirarea sesiunilor științifice SIMPOZION (pînă acum șapte la număr), împreună cu toate titlurile comunicărilor științifice, pe care, de altfel, le găsim și la înșirarea titlurilor după autor. De fapt, înșirarea celor 14 autori cu toate volumele și studiile lor, apărute în reviste de specialitate sau presă românească și maghiară, înseamnă esența lucrării. Prin înșirarea lor, împreună cu datele bibliografice necesare, oricine se poate orienta și oricine poate cunoaște toate studiile, scrise mai ales în domeniul cercetării etnografice. Răsfoind listele titlurilor, mai dăm și de cîteva studii de istorie literară și de istorie culturală a românilor din Ungaria, care oglindesc – în acest fel – domeniile de cercetare, preocupările științifice ale cercetătorilor români din Ungaria.

O amplă anexă înmănunchiază recen-

INSTITUTUL DE CERCETĂRI AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA
MAGYARORSZÁGI ROMÁNOK KUTATÓINTÉZETE

BIBLIOGRAFIE

CIULA, 1998

ziile apărute la marginea publicațiilor românești. Și acestea vin să întregesc imaginea globală a activității publicistice, atrăgînd atenția asupra valorii lor în conținut și a varietății lor în tematică. Iar la acest capitol trebuie să atragem atenția asupra ecoului însemnat pe care unele din aceste articole și volume le-au stîrmit în presa din România.

Ca atare, volumul BIBLIOGRAFIE este un rezumat valoros și util pentru cei ce doresc să cunoască activitatea științifică și editorială a românilor din Ungaria. Poate că ar fi fost util să se lărgească lista și cu autorii care nu sînt membrii Institutului. Fiindcă, bunăoară, înșirarea volumelor de poezie și proză ale lui Ilie Ivănuș, monografia amplă a regretatului preot vicar dr. Teodor Misarăș, monografia comparată Eminescu-Vajda a profesorului Ioan Popon (înșir numai spre exemplificare aceste trei nume) ar fi îmbogățit categoric lista autorilor, dovedind și mai documentat varietatea sferei de preocupare a tuturor autorilor români din Ungaria.

E. I.

La Bedeu – pentru copiii din Bedeu

În prima săptămînă din luna august a.c., la Bedeu se prevede organizarea unei tabere artistice, la care s-au prezentat douăzeci de elevi și trei profesori cu toții specialiști din diferite domenii de arte. Printre ocupații, care se vor desfășura și în limba română, va figura țesutul, pictura și sculptura. Interesant că va fi o tabără în genul unui cămin de zi pentru copii din Bedeu, deci pentru copii care deși locuiesc în sat, cu toții vor petrece și nopțile împreună, în cadrul taberei.

– A. R.

Soții Horányi

În amintirea lui Ilus Horányi

Renunțata păpușară **Ilus Horányi**, care s-a stins din viață acum un an, încă în timpul vieții a înființat o fundație pentru păstrarea memoriei lui Géza Blattner și pentru sprijinirea teatrelor de păpuși din județul Hajdú-Bihar și a Teatrului de păpuși „Csodamalom” din Miskolc. Acest din urmă teatru păstrează și îngrijește (pe lîngă Institutul de istoria teatrului din Budapesta), frumoasele și fermecătoarele păpuși ale regretatei Ilus Horányi, care ani de-a rîndul au fost expuse în castelul Rhédey din Jaca, fiindcă distinsa artistă a trăit mulți ani la Jaca, conducînd ani de-a rîndul tabăra de păpuși organizată în sătulețul bihorean.

La sfîrșitul lunii iunie, la comemorarea de un an de la decedarea sa din viață, într-un cadru festiv, în reînnoitul castel Rhédey au fost înmîinate mai multor teatre de păpuși premiile Fundației Horányi Ilus. Acest act festiv a însemnat totodată și încheierea taberei de păpușari din acest an.

– A. R. –

Dirijorul Gheorghe Flueraș dirijând corul „Pro Musica”

Arad – Șiria, 11–12 iulie 1998

Festivalul coral internațional CARMINIS LAETITIA, ediția a VI-a

Inspectoratul pentru cultură al județului Arad, împreună cu Centrul de conservare și valorificare a tradiției și creației populare Arad, a organizat în zilele de 11–12 iulie a.c. în sala Palatului Culturii și la Șiria Festivalul coral internațional **CARMINIS LAETITIA**. În prima zi și-au dat concursul Corul „Lira” din Lipova, Corul „Emil Monția” din Arad, Corul „Pro Musica” din Giula, Corul „Antoniu Sequens” al Casei Municipale de Cultură Caransebeș, Corul „Camerata Felix” al Centrului județean al creației populare Bihor și corul „Mokranjac” al Catedralei Sf. Sava din Belgrad.

La 12 iulie 1998, programul a continuat la Șiria, unde în afara corurilor amintite și-a mai dat concursul *Corul mixt din Buteni*, *Corul bărbătesc din Șiria* și *Corul bărbătesc din Covăsânț*. La muzeul din localitate muzeografa **Ileana Florea** a ținut o prelegere despre activitatea lui **Emil Monția**.

„Festivalul coral internațional „Carminis Laetitia”, urmărește introducerea în circuitul național și internațional a creațiilor compozitorilor **Ion Vidu**, **Sabin Drăgoi** și **Emil Monția**, născuți pe aceste meleaguri și realizarea a unor oportunități pentru schimburi și contacte culturale între specialiști” – cităm pe **Slobodan Paculovici**, directorul acestui festival.

Acest bogat, frumos, înălțător program cultural s-a desfășurat în condiții excepționale, în sala Palatului Culturii cu o acustică renumită, ba chiar unică din Europa. În afară de cîntecele și prelucrările compozitorilor **Monția**, **Drăgoș** și **Vidu**, am auzit lucrări corale de **F. Schubert**, **G. Cucu**, **Brahms**, **Lewardowski**, **M. Practorius**, **S. Toduță** și cîntece din repertoriul religios. Formațiile au fost dirijate de **Gheorghe Flueraș**, **Sașa Spasici**, **Iompan Dumitru**, **Avram Geoldeș**, **Mircea Moldovan**, **Teodor Gurban**, **Ioan Lanoș**.

Această manifestare organizată sub semnul „Cultură Fără Frontiere” a reușit să-și atingă scopul, făcînd posi-

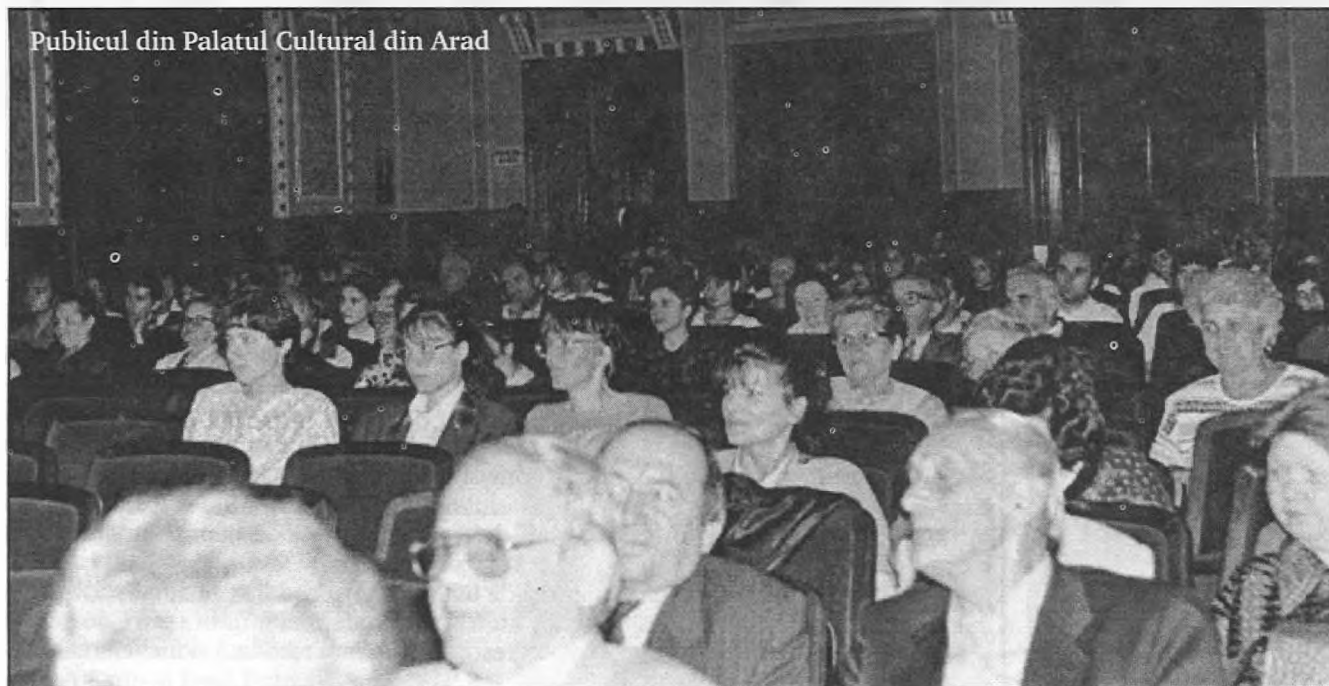
bil ca formațiile să facă cunoștință, să se lege prietenii între coriști și dirijori, să se discute despre schimburi de experiență și de a ne invita unul pe altul la festivitățile noastre. Muzica frumoasă a legat iarăși pe undele sale suflete, gînduri, probleme...

Coriștii noștri „Pro Musica” iarăși și-au făcut datoria. În ultimele săptămîni au participat la trei întâlniri, concursuri muzicale. De pe acum s-au copt roadele muncii, căci pregătirea pentru aceste întâlniri este mai mult decît o frumoasă pasiune, este și muncă, prin care reprezentăm cultura românească în mediul unguresc, între noi și cei de peste hotare. A cînta în cor e o pasiune, însă corul trebuie să funcționeze, trebuie „să călătorească” ca să prezinte ceea ce știe, chiar și atunci cînd banii însă nu sînt asigurați... Concurăm, concurăm, cîștigăm și nu cîștigăm... depinde. Îmi amintesc cînd s-au făcut schimbările în Ungaria (s-au făcut schimbări?) a fost vorba că vor fi finansate programele și nu funcțiile.

Corul are program, corul lucrează, la repetițiile de cor trebuie să vorbim, să cîntăm românește, exersăm limba ce este pe calea de pierdere. Dacă se deschid porțile bisericii știm să însoțim și Sfînta Liturghie... Corul nu e persoană. Corul e o comunitate formată din oameni pasionați de țeluri comune și scopuri înălțătoare. De ce trebuie să cerșim și să plătim din buzunarul nostru drumurile în străinătate și în localitățile noastre locuite de români cînd avem programe?! Apoi, se declară că reprezentăm un segment din cultura românilor din Ungaria. Oamenii și părinții elevilor sînt cîteodată amăgiți, cînd în viața asta „scumpă”, „aurită” trebuie să-și deschidă buzunarul. Dacă din impozitul nostru se construiesc cetăți și ziduri, atunci și porțile construite din „cărămizile” culturii trebuie finanțate. (Nu-i așa?) Dacă nu-i așa, atunci n-are bun sistemul care (nu) funcționează și totul ar trebui revizuit... Apropo de cultură...

Șt. O.

Publicul din Palatul Cultural din Arad

Carnavalul din Veneția

Ne oferă o viață curată

„Dacă e vorba despre arta lui **Schéner**, atunci mă gîndesc la Ungaria, la Europa Centrală și mă adresez omenirii, oamenilor, oriunde ar trăi în lume. Artă lui s-a născut într-un anumit loc, dar cunoaște un mister care, geografic, nu e legat de nici un loc. **Schéner** e universal, e omenesc” – declară **Katalin Dávid**, istoric de artă, în catalogul expoziției jubiliare din Békéscsaba, care a fost vernisată în luna trecută și va putea fi văzută pînă la 9 august în sala Muzeului „**Munkácsy**” din Békéscsaba. Expozițiile maestrului laureat al Premiului „**Kossuth**” văzute de mine au însemnat întotdeauna o revelație. Îmi aduc aminte, cînd fiica mea era încă mică, avea vreo 5 ani, am vizionat împreună o expoziție **Schéner**, și amîndoi am reușit să găsim – fiecare aparte – vraja artei, bucuria, misterul, umorul, tragedia, victoria bunului în lupta cu răul.

Cînd intrăm în sală, la actuala expoziție, parcă am intra într-o catedrală pictată, și prin ochi de sticlă se strecoară o vibrație de mari dimensiuni. Apropiindu-mă de lucrări, am coborît în infern, ajungînd în viața basmelor, ca apoi să găsesc omenescul în fiecare gest al lui **Schéner**. Și parcă în dosul fiecărui tablou ar apărea Maestrul, cochetînd cu noi despre lucruri banale și semnificative. Cu jocul lui atractiv al formelor și culorilor, vrea să ne salveze de stresul care ne cuprinde zi și noapte, ne oferă o viață curată, ne îndeamnă să ignorăm răul din fiecare realitate umană, individuală sau colectivă.

Și revin motivele, elementele evocate prin vibrația culorilor, care te fac să fii liber. Iar **Schéner** evocă epoci și civilizații care au supraviețuit. În catedrala misterioasă a lui **Schéner**, vizitatorul se bucură, ar dori să plîngă... Un cal bălan fermecat îl răpește, ducîndu-l în viața basmelor, apoi ne aduce iarăși pe pămînt, îngheunchează și se roagă.

– ni –

Florii

Bal mascat

Programul MTV1 Az MTV mûsora

Július 20. hétfő
5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (sp. sor.) 10.05 Repeta – Nyár 10.30 Skatulyácska királykisasszony. Mese-játék. 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 Környezetvédelmi hírek 13.00 Glóbusz (sor.) 14.00 Patrín–Úzenet–Vorba 14.25 Domovina 15.00 Derrick (német sor.) 16.00 Janó és Bibice 16.30 Öregberény (sor.) 17.00 Délutáni rendelés 17.15 Körzeti magazin 17.45 Körzeti híradók 17.55 Valentin, a zöldfülű 18.00 „Engedjétek hozzám!” 18.10 Mixshow 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Az árnyékember (német sor.) 21.05 Nyitott száj 22.00 Hírek 22.05 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Háló 23.05 Habanera (spanyol–kubai sor.).

Július 21. kedd
5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Repeta – Nyár 10.50 Zenelánc 11.00 Walt Disney bemutatja (ism.) 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradók 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Glóbusz (sor.) 14.00 A pap felesége. Olasz film. 15.55 Tüskevár (sor., ism.) 16.25 Öregberény (sor.) 17.00 Sorstársak 17.15 Ki marad a végén? 17.40 Elettér 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Mirr–Murr (sor., ism.) 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Tattingers (am. sor.) 21.00 Kriminális 21.30 Telemázi 21.55 MM 22.00 Hírek 22.25 Aktuális 22.30 Kenő 22.35 Publikum 23.05 Roncsfilm. Magyar film.

Július 22. szerda
5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 Repeta – Nyár 11.05 Vannak vidékek legbelül 11.20 Székiáltó dalok 11.30 Textilez (ism.) 11.40 Zenelánc 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Glóbusz (sor.) 14.00 Slovenski utrinki 14.25 Ecranul nostru 14.50 Hrvatska kronika 15.15 Örökségünk 15.30 Titkos küldetés (ausztrál sor.) 16.00 Cim-bora 16.25 Öregberény (sor.) 17.00 Civil kurázi 17.15 Körzeti magazinok 17.45 Körzeti híradók 18.00 Hit-köznepok 18.20 Gyerekeknek! 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 A szemtanú. Angol film. 21.35 Hírek 21.40 Aktuális 22.05 Keno 22.10 Szabad verseny 22.40 Mario és a varázsló. Német film.

Július 23. csütörtök
5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Repeta – Nyár (ism.) 11.10 Cápali és Cápeli 11.35 Vannak vidékek legbelül – Bakony 11.50 Énekelj vers. 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-kelte reggeli műsorából. 12.45 Lezáratlan akták. 12.50 No comment 13.00 Múterem 14.00 Együtt 14.50 Unser Bildschirm 15.20 Titkos küldetés (ausztrál sor.) 15.50 Tüskevár (ism.) 16.20 Öregberény 17.00 Pos(z)itiv 17.10 Csellengők 17.15 Házimozi 17.40 Euro-percek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Az utódok remény-sége 18.20 A kockásfüllű nyúl 18.35 A nagykövet asszony (német sor.) 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Kíváncsi (magyar sor.) 20.35 Telefonos kisasszony-ok (angol sor.) 21.10 Kerge város (am. sor.) 21.30 Exkluzív 21.50 Hírek 21.55 Aktuális 22.20 Kenő 22.25 Habanera (spanyol–kubai sor.).

Július 24. péntek
5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Repeta – Nyár (ism.) 11.10 Játékos bestiárium A–Z-ig 12.00 Déli harangszó 12.10 AKT 12.25 Gazdasági híradó 12.35 Összeállítás a Nap-keltéből 12.45 Lezáratlan akták 12.50 No comment 13.05 Forma – 1.(sor.) 13.45 Örökségünk 14.05 Kísértetkastély (cseh sor., ism.) 14.30 A mi Charlie-nk (német sor.) 15.15 A Terra misszió (német sor.) 15.50 Múzeumosdi 16.25 Űrgammák (sci-fi sorozat) 16.55 Játék határok nélkül (előzetes) 17.00 Evgyűrűk 17.30 Téka 17.40 Körzeti híradók 18.00 Ablak 19.00 Família Kft. 19.27 Európai időjárás körkép 19.30 Híradó 20.00 Visszatérés Edenbe (ausztrál sor.) 20.45 hat VOLT... (hírek a múltból) 21.00 A férfi, akit megöltem. Olasz-francia film. 22.35 Hírek 22.40 Aktuális 23.05 Kenő 23.10 Kapcsolat koncert.

Július 25. szombat
5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 6.00 Híradó 6.10 Közlekedés 6.30 Hírek. Lapszemle 7.00 Híradó 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Ficánkoló 8.15 Rajzfilmstár-kor parádéja 9.10 Fűrész történetei 9.40 Lurkó kupa 9.50 Zeneiskolások muzsikálnak! 10.05 Szókimondó 11.00 Szenvedélyek (olasz sor., ism.) 11.50 Szerelmek Saint-Tropez-ban (francia sor.) 12.40 Válaszolunk... a nézők telefonjaira 12.55 Forma-1. Nagydíj. 14.10 Három kívánság 15.20 Szókimondó asszonyok 17.05 Játék határok nélkül – városfilm 17.20 Minden, ami zené 17.25 Úton (riportmagazin) 18.00 Állatok és artisták a porondon 19.05 Lottóshow 19.27 Európai időjárási körkép 19.30 Híradó 20.00 Így is, úgy is. Kabaré 21.00 Robotzsaru. Amerikai film. 22.40 Show-bálvány.

Július 26. vasárnap
6.35 Gazdaképző 7.00 Számítógép-jogostívnay 7.25 „Igy szől az Ur!” 7.30 Ficánkoló 7.35 Dörmögők kalandjai 7.40 A Táltos 8.00 Mesék Mátyás királyról 8.20 Bocsođa 8.30 Rajzfilmstár-kor parádéja 9.30 Zöld-posta 10.00 Tévémagiszter (köznyilvános hétfel) 11.00 Református ifjúsági istentisztelet 11.30 Annap... 12.00 Déli harangszó 12.05 Szerencseperek – 21-es show 12.30 Jani házhoz megy... 13.05 Vészhelyzet (am. film, ism.) 13.55 Telesport. Forma-1. 16.05 Walt Disney bemutatja 17.10 PoltTour 17.40 A múzsa csókja 18.05 Helió, világ 18.53 Európai időjárási körkép 19.00 A Hét 20.00 Játék határok nélkül 21.20 A gazember (német sor.) 23.00 Richter, a titkok. Francia film.

Programul TV2 A TV2 mûsora

6.00 Top 10 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvillág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bújít, aki nem (kanadai sor.) 10.40 Organikus narancs 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Hétköznapi tudománya 13.30 Stádium 13.45 A tegnap csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Igazi szellemirtók 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sorozat) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Columbo 21.30 Egy úr az úrból 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Petrolcell (am. sor.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Egérfogó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvillág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (am. sor., ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bújít, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (ism.) 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Kik 13.30 Stádium 13.45 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sp. rajzfilm) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Herkules (am. sor.) 20.45 Kaméleon. Amerikai sorozat. 21.35 Családban marad (am. sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Columbo (am. sor., ism.) 0.30 Stádium 0.45 Hajnaltól napestig 1.05 Tények 1.30 Közvetlen ajánlat.

6.00 Hűség az Isten 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvillág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 Aki bújít, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Nótaszó 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Titokzatos természet 13.30 Stádium 13.45 A tegnap csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (rajzfilm) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Miért éppen Alaszka? 20.45 A hegyi doktor (német sor.) 21.30 Családi kötelékek (am. sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Herkules (am. sor., ism.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Nótaszó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvillág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (ism.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bújít, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Segíts magadon! 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Színpék 13.30 Stádium 13.45 A tegnap csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Forró nyomon 20.50 Rex felügyelő (német–osztrák sor.) 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 Magnum (am. sor., ism.) 24.00 Stádium 0.15 Hajnaltól napestig 0.40 Tények 1.05 Közvetlen ajánlat.

6.00 Potyautas 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvillág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 8.40 A csillagok ma 9.00 Magnum (am. sor.) 9.50 Szerencsekerék (ism.) 10.15 Aki bújít, aki nem (sor.) 10.40 Organikus narancs (sor.) 11.00 Satöbbi 12.00 Gyökereink 12.30 Közvetlen ajánlat 13.00 Lacikonyha 13.30 Stádium 13.45 A tegnap csodái 13.55 Satöbbi (ism.) 14.55 Csupa-csupa élet (ism.) 15.25 Bölcs törpék a világ körül (sor.) 15.50 Willy Fogg utazása... (sor.) 16.15 A következő áldozat (brazil sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 Baywatch (am. sor.) 18.25 Mindent tudni akarok 18.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.00 Tények 19.30 Szerencsekerék 19.55 Trükkös halál. Amerikai film. 22.00 Jó estét, Magyarországi! 23.00 A halál hálóijában. Amerikai krimi 0.30 Forma GT túraautó-vb 1.30 Stádium 1.45 Hajnaltól napestig 2.10 Tények 2.35 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 6.55 Pizsamás banánok 7.27 Pufóká 7.55 Sandokan 8.38 Kutyavilág (rajzfilmek) 9.00 Partizán 9.20 13 és 3/4 éves Adrián Mole titkos naplója (angol sor.) 9.50 Egy úr az úrból 10.20 Madison (kanadai sor.) 11.30 Potyautas 12.55 Fő az étel! 13.00 Karavánok. Amerikai film 15.00 Családban marad (am. sor.) 15.15 Tv a város szélén (magyar sor.) 16.10 Olivér története (am. film) 17.45 Kedves nővérkék 18.10 Kastélyszálló (osztrák családi film) 19.00 Tények 19.30 Szerelmem első látásra 20.00 Botcsinálta angyal 21.45 Büntény a támaszponton. 23.30 Y-akták 24.00 Vad ösztön 1.30 Közvetlen ajánlat.

6.30 Könyvek könyve 6.55 Homokvár csak gyerekeknek! 7.35 Lusta úr és Komisz kisasszony 8.01 Cápali és Cápeli 8.38 Igazi szellemirtók 9.00 Szelek szárnyán (kanadai családi sor.) 10.00 Szegény ember narancsa (am. sor.) 10.50 A delfin napja (am. film) 12.30 Hűség az Isten (vallási magazin) 13.00 Sportszenzációk 13.00 Rinaldo Rinaldini – A haramiák kapitánya (német sor.) 14.00 A következő áldozat (brazil sor., ism.) 15.50 Családi kötelékek 16.15 Petrolcell (am. sor.) 17.00 Kedves nővérkék 17.25 Szelek szárnyán (kanadai sor.) 18.00 A Szuper csapat (am. sor.) 19.00 Tények 19.10 Napló 20.00 Közkívánatra 22.00 Gó! Gó! Gó! 22.55 Fenyő Miklós koncertje 0.10 Művészetek völgye 0.40 Napló 1.30 Közvetlen ajánlat.

Programul RTL Klub RTL Klub mûsora

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (amerikai sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mex. sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. sor.) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Felelőségünk teljes tudatában. Amerikai film. 21.40 Vészhelyzet (am. sor.) 22.30 Hírek 23.45 RTL Sport Klub 23.45 Dóra mozija (ism.) 0.15 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilm-sorozatok, ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia filmsor.) 16.35 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Serpico. Amerikai film 22.10 MMM (Mi, Mennyi, Miért?) 23.10 Hírek 23.25 Zsaruzsenik (német sor, ism.) 0.15 Kettős bevetés (német sor.) 1.05 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilm-sorozat ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sorozat) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia sorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Cobra 11 (német sor.) 20.55 Brooklyn South (am. sor.) 21.45 Hírek 22.00 Kész átvérés (ism.) 22.30 Három asszony három története. Francia film. 0.05 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilm-sorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.05 Sliders (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. sorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. sorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Extralarge (olasz sor.) 21.40 Fekete vipera (angol sor.) 22.15 Megdöb-bentő világ (riporterek klubja) 23.15 Hírek 23.30 MMM (ism.) 0.30 Fókusz (ism.).

6.30 Jó reggelt! 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.55 Rajzfilm Klub (rajzfilm-sorozatok ism.) 11.10 Klip Klub (ism.) 11.30 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.05 Sliders (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Hírek 13.10 Elettér 13.20 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor., ism.) 14.25 Klip Klub 14.45 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. filmsorozat) 16.35 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat.) 17.25 100-ból egy 18.00 Meri vagy nem meri? 18.05 Sliders (am. filmsorozat.) 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 A jó fiúk feketében járnak. Amerikai film 21.40 Életveszélyben 22.40 Hírek 22.55 RTL Night Klub 0.20 Fókusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Felfedező úton a Robinson család (amerikai sorozat) 11.30 Mágusok (ausztrál–lengyel sorozat) 12.00 Bibliai kalandok 12. 12.30 Számam, táruji! (magyar film) 13.00 Hírek 13.10 Lovagias ügy. Magyar film. 14.35 Csörre töltve 15.30 Bravo Tv (ifjúsági magazin) 17.30 Ked-venc (kisállattartók magazinja) 18.00 ZenEsz 18.30 Fókusz plusz 19.00 Híradó 19.30 Kész átvérés (kandi kamera) 20.00 Talpig zörben. Amerikai film. 21.25 Esti mesék 22.20 Hírek 22.35 A jó fiúk feketében járnak. 0.10 Fókusz plusz (ism.).

7.00 Kölyökklub 11.00 Felfedező úton a Robinson család (amerikai filmsorozat) 11.30 Sweet Valley (amerikai sorozat) 11.55 A Dunánál... (nemzetiségi magazin) 12.25 Európa Magazin 13.00 Hírek 13.10 A varacskosdisznó (kisfilm) 14.05 Életveszélyben (ism.) 15.00 Mentőangyalok (amerikai sorozat) 15.45 Ne várd a csodát. Amerikai film. 17.45 RTL Klub Road Show 18.00 ZenEsz 18.30 Dóra mozija 19.00 Híradó 19.30 Csífi! (szórakoztató műsor) 20.00 Halott férfi nem hord zakót. Amerikai film 21.30 Pusszantalak drágám 22.05 Gyilkos sorok (angol sorozat) 22.55 Hírek 23.10 Országgház (heti magazin) 23.40 A varacskosdisznó. (ism.).

Programul TV România A Román TV mûsora

11.00 TVR Info 11.05 Universul cunoașterii 12.00 Serial. Ultimile știri 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Perla Neagră 14.00 Dosarele istoriei 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.30 Scena 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun 19.00 Jurnal 20.50 Serial. Nimic sfânt 21.45 Jurnal de noapte 22.00 Pe față și pe dos 23.00 Ciclism 23.10 Canary Wharf. Serial. 24.35 Întîlnirea de la miezul nopții.

5.00 România, ora 6 fix! 7.30 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Sensul tranziției 12.00 Serial. Perla Neagră. 14.00 Dincolo de aparențe 14.30 Arhive românești 15.00 Emisiune în limba maghiară 16.00 Camera ascunsă 16.30 In flagrant 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă 19.00 Jurnal 20.00 Telecinemateca 21.35 Ciclism 21.45 TVR Info 22.00 Avocatul poporului 23.00 Serial Canary Wharf 24.24 Dans în noapte.

5.00 România, ora 6 fix! 7.30 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Sensul tranziției 12.00 TVR Info 13.10 Serial. Perla Neagră 14.00 Tradiții 14.30 Pro Patria 15.30 Tribuna partidelor parlamentare 16.00 Camera ascunsă 16.30 Medicina pentru toți 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial 18.00 Serial Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Efecte secundare 20.45 Memorialul durerii 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Un secol de cinema 23.00 Ciclism 23.10 Serial. Canary Wharf 23.35 Un cîntec, o floare...

5.00 România, ora 6 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 Pentru dv...doamnă 12.00 Serial. Ultimile știri 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Perla Neagră 14.00 Dialog 14.30 Ecclesiast 15.00 Conviețuiri 16.00 Camera ascunsă 16.30 Timpul Europei 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial 18.00 Serial Sunset Beach 18.50 Rezultatele tragerilor super Loto 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun 19.00 Jurnal 20.00 Serial. Destine în vremuri de război 21.00 La volan 21.10 Cu ochii-n 4 21.50 Jurnalul de noapte 22.00 Dintre sute de catarge 23.00 Pariul trio 23.05 Bank-note 23.35 Serial. Canary Wharf. 24.00 Magazin muzical-umoristic.

5.00 România, ora 6 fix! 7.30 Desene animate 8.00 TVR Cluj-Napoca 9.00 TVR Info 9.05 TVR Iași 10.00 TVR Timișoara 11.00 TVR Info 11.05 De la lume adunate 11.30 Conviețuiri 12.00 Serial. Natacha. Ep.1. 13.00 TVR Info 13.10 Serial. Perla Neagră 14.00 Ecoturism 14.30 Emisiune în limba germană 16.00 Portret în oglindă 16.30 Mapamond 17.00 TVR Info 17.10 Desene animate 17.35 Serial Hollyoaks. 18.00 Serial. Sunset Beach 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun 19.00 Jurnal 20.00 Film. Elizabeth R. 21.35 Ciclism 21.45 Jurnalul de noapte 22.00 Studioul șlagărelor 23.00 Cinematograful de noapte.

6.00 Bună dimineața, de la Iași! 7.30 Alfa și Omega 8.00 TVR Info 8.05 Tip-Top, Mini-Top! 9.05 Serial. Viața ca în viață 9.55 Film. 11.30 Ordinea publică 12.00 A două alfabetizare 12.30 Ecranul 13.00 Info Magazin 13.30 Video-magazin 15.15 Disney prezintă: Desene animate 15.40 Documentar istoric 16.40 Serial. Justiție militară 17.30 Serial 17.55 Teleenciclopedia 18.45 Săptămîna sportivă 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun! 19.00 Jurnal 19.30 Serial. Cer întunecat 20.30 Cum vă place... în vacanță 21.30 TVR Info 21.35 Turul Franței 21.45 Film. Zorba, grecul 24.10 Arena AS.

6.00 Bună dimineața, de la Cluj-Napoca 7.30 Lumină din lumină 8.00 TVR Info 8.05 Desene animate 8.55 Luna iulie 9.45 Biserica satului 10.00 Viața satului 12.00 Tezaur folcloric 13.00 Info-Magazin 13.30 Video-Magazin 15.15 Desene animate 15.40 Serial de călătorii 16.40 Serial. Star Trek 17.30 Serial 17.55 Robingo 18.40 Duminica sportivă 18.55 Doar o vorbă să-i mai spun 19.00 Jurnal 19.30 7 zile în România 20.00 Film. Femei de lume 21.40 Ciclism 21.45 TVR Info 22.00 Serial 21.50 Pariul Trio 22.55 Pop show nocturn 24.25 Fotbal mondial 1998.

Luni, 20 iulie

Marti, 21 iulie

Miercuri, 22 iulie

Joi, 23 iulie

Vineri, 24 iulie

Sâmbătă, 25 iulie

Duminică, 26 iulie

Două genii, despre vedetele tuturor timpurilor

Ferenc Puskás a fost cel mai bun „stîngaci”. Johan Cruyff a fost cel mai bun control al balonului, iar Diego Maradona a fost cel mai tehnic jucător al lumii. Astfel de comentarii relevante le-au făcut recent doi dintre cei mai buni jucători ai tuturor timpurilor. Pele și Sir Bobby Charlton, despre vedetele incluse în „echipele de vis” ale Cupei Mondiale, alcătuite în urma unei anchete întreprinse de Mastercard, unul dintre sponsorii lui Coupe du Monde Franța 98. Au fost alcătuite, pe baza voturilor unor jurnaliști din întreaga lume, două echipe, una a Europei și alta a Americii de Sud, cele două continente care au dominat de-a lungul celor peste șase decenii cea mai importantă competiție fotbalistică. Echipa Europei: Lev Iașin (URSS), Franz Beckenbauer (RF Germania), Bobby Moore (Anglia), Paolo Maldini (Italia), Franco Baresi (Italia), Johan Cruyff (Olanda), Michel Platini (Franța), Eusebio (Portugalia), Ferenc Puskás (Ungaria), Bobby Charlton (Anglia), Marco van Basten (Olanda).

Echipa Americii de Sud: Ubaldo Fillol (Argentina), Carlos Alberto (Brazilia) Elias Figueroa (Chile), Daniel Passarella (Argentina), Nilton Santos (Brazilia), Didi (Brazilia), Alfredo Di Stefano (Argentina), Rivelino (Brazilia), Garrincha (Brazilia), Pele (Brazilia), Maradona (Argentina).

Fillol a fost un portar cu o inspirație deosebită, este cel care și-a purtat echipa spre titlul mondial din 1978 a comentat Pele rezultatele anchetei. Despre cîțiva dintre ceilalți componenți ai echipei sud-americane, cel mai mare jucător al tuturor timpurilor a spus: „Siguranța lui Carlos Alberto provine din faptul că fusese inițial atacant, Figueroa a fost cel mai bun jucător chilian al tuturor timpurilor, Passarella a fost unul dintre cei mai buni jucători la depozitare din istoria fotbalului sud-american. Di Stefano a fost cel mai strălucit conducător de joc al Realului, Rivelino s-a caracterizat printr-o polivalență deosebită, iar Maradona a avut o atingere a balonului de geniu, cu orice parte a corpului”. La rîndul său, Sir Bobby Charlton, solicitat să comenteze componența echipei Europei, a declarat: „Lev Iașin a fost un portar cu un curaj deosebit, Franz Beckenbauer a dat încredere echipei, Bobby Moore, a fost un depozitar de valoare, iar italienii Maldini și Baresi au fost cel mai bun cuplu de fundași ai Europei. Cruyff a avut geniul pasei decisive și al schimbărilor de direcție care dezechilibrau orice apărare din lume. Platini a fost cel mai productiv conducător de joc european, Eusebio avea cel mai bun control al balonului, iar Ferenc Puskás a fost cel mai bun „stîngaci” al bătrînului continent. Marco van Basten a fost, deopotrivă, un golgeter de elită și lider de echipă. Din păcate, aceste două formule de echipă nu au putut juca niciodată împreună, din motive lesne de înțeles. De remarcat că singurul jucător în activitate al celor două „dream-team” uri este Paolo Maldini, căpitanul „squadrei azzurra” la Coupe du Monde – Franța '98.

„Rapsodie albastră”

În 1998 Oscarul fotbalului a fost cîștigat de echipa Franței, după ce în finala Cupei Mondiale a învins echipa Braziliei cu 3-0.

Și Ungaria e Campioană Mondială

Diferite țări ale lumii găzduiesc ani în șir (începînd din anul 1978) tradiționala competiție sportivă de mare amploare intitulată „Jocurile mondiale ale medicilor”, care s-a axat pe întrecerea sportivilor în douăzeci de categorii mai importante.

La recentul eveniment, desfășurat la Klagenfurt (Austria), la începutul lunii iulie a.c., sportivii din Ungaria s-au calificat cu succes în mai multe ramuri sportive, precum înot, atletism și fotbal.

Selecțiunea medicilor maghiari (printre care s-au numerat și doctori din Giula: dr. Attila Bartóki, dr. Teodor Bányai și dr. Ștefan Petróczi) în urma competiției celor 40 de echipe participante a cîștigat cupa mondială, pe locul II cîștigîndu-se echipa din Argentina iar pe locul III, cea din Olanda.

Regula „golului de aur”, în atenția FIFA

Primul „gol de aur” al Cupei Mondiale a fost înscris, dar FIFA se află încă în căutarea altor modalități de tranșare a soartei unei partide nedecise în timpul regulamentar de joc. Keith Cooper, purtătorul de cuvînt al FIFA, a declarat că forul fotbalistic mondial examinează, mai multe soluții. Una dintre ele ar fi disputarea a 30 de minute de prelungiri, chiar dacă pe parcursul prelungirilor se înscrie, ceea ce ar face ca marcarea unui gol să nu mai poată fi denumită „moarte subită”. Dacă nu se înscriu goluri în timpul prelungirilor, se trece la executarea penalty-urilor. Dacă echipa A înscrie un gol împotriva echipei B în prelungiri, atunci echipa A cîștigă după 30 de minute de prelungiri. Dacă ambele echipe A și B marchează același număr de goluri în prelungiri, cîștigătoare va fi echipa care a înscris primul gol, a declarat Cooper.

Cooper a subliniat că această variantă încurajează ambele echipe să înscrie în prelungiri și nu ucidă meciul, ca în cazul „golului de aur”. Cealaltă echipă trebuie să înscrie de două ori, întrucît, în caz de egalitate, echipa care a marcat prima va fi declarată cîștigătoare. Regula „golului de aur”, după care cîștigătoare devine prima echipă care înscrie în prelungiri, a fost testată în premieră la CM de fotbal pentru tineret din Australia, din 1993, și folosită pentru prima oară la o Cupă Mondială în Franța. Ea a fost folosită și la Olimpiadă, la Cupa Confederațiilor și la Campionatul European. Loviturile de la 11 metri au fost introduse abia la turneul final al CM de fotbal din 1978. Ulterior, în atenția FIFA s-au aflat și alte variante, dar toate au fost pînă la urmă respinse...

Echipă cosmopolită

Echipa Chelsea Londra, care a cîștigat anul acesta Cupa Ligii engleze și Cupa Cupelor, este una dintre cele mai cosmopolite formații. La actualul Campionat Mondial, Chelsea a furnizat jucători unui număr de nouă echipe participante: Le Boeuf și Desailly – Franța, Di Matteo Italia, Dan Petrescu – România, Le Saux – Anglia, De Goey – Olanda, Babayaro – Nigeria, Sinclair – Jamaica, Flo – Norvegia, Brian Laudrup – Danemarca.

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune radiofonică în limba română

20 IULIE, LUNI (redactor: Anamaria Brad)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.50 Program religios ecumenic – preluat de la Radio Vocea Evangheliei din Oradea 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviu, reportaje, relații actuale 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

21 IULIE, MARȚI (redactor: Ana Cioca)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.44 Evenimente calendaristice 10.50 Enciclopedia muzicală – serialul de muzică clasică a Elenei Munteanu 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Relații, interviuri, actuale 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

22 IULIE, MIERCURI (redactor: Petru Cîmpian)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Sport – rubrica lui Adam Bauer 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

23 IULIE, JOI (redactor: Eva Iova)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Nota săptămîinii de Edda Illyés 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

24 IULIE, VINERI (redactor: Adam Bauer)

10.30 Introducere, cuprins 10.35 Știri și informații, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviu, reportaje din viața românilor din Ungaria 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virșeș 11.30 Buletin de știri, date meteo 11.40 Știri și curiozități din România – relatează

Simona Pele din Timișoara 11.48 Revista presei „Foaia românească” 11.50 Avangarda emisiunii „Ecranul nostru” 11.55 Știrile zilei pe scurt, încheiere.

25 IULIE, SÂMBĂTĂ (redactor: Eva Iova)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 14.45 Recomandări culturale pentru week-end 15.00 „Party Time” – emisiune muzicală pentru tineret 15.40 Locuri legendare – rubrica Monicăi Cristian 15.55 Încheiere.

26 IULIE, DUMINICĂ (redactor: Eva Iova)

14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămîinii (spicuri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămîinii) 15.20 Sinteza evenimentelor săptămîinii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere.

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe țară. Sumarul acesteia este compus din actualitățile zilei și reportaje, interviuri din viața comunității noastre, respectiv relații din viața școlilor românești.

Emisiunea de seară, difuzată pe țară, pe lângă frecvențele de 66,29 MHz și 66,14 MHz, poate fi ascultată și pe undele occidentale, pe frecvențele locale ale studiourilor regionale. Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debrețin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avangarda emisiunii Ecranului nostru 18 iulie 1998, sîmbătă (reluare)

Magazinul românesc al Televiziunii Maghiare de această dată, pe lângă actualitățile săptămîinii vă oferă un amplu reportaj despre tradiționala Tabără Etnografică, în acest an organizată la Bedeu. Echipa de filmare încearcă să redea situația actuală a acestei mici comunități greco-catolice române, în oglinda cercetărilor întreprinse.

Realizator: Ștefan Crăsta Prezentator: Tiberiu Boca Redactor-știri: Eva Iova

Următoarea prezentare: 22 iulie 1998, MTV 1, ora 14.25

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

5.00–5.30 Actualități BBC 5.30–7.00 Bună dimineața 7.00–7.20 Știri locale 7.30–8.30 Muzică și meditații biblice 8.30–9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, știri, mesaje creștine și muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualități BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditații biblice, muzică 15.00–16.00 Știri, mesaje creștine, muzică 16.00–17.00 Știri, mesaje creștine, muzică 17.00–17.45 Actualități BBC 17.45–18.00 Anunțuri și reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu brațele deschise 20.00–20.30 Actualități BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viață spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditații biblice, mesaje creștine, lecturi biblice)

RADIO VOCEA EVANGHELIEI BUCUREȘTI

SW 49 m, zilnic 18.00–18.30

MW 1395 kHz, luni, marți 21.15–21.30